# SKLEP SVETA (SZVP) 2023/124

## z dne 17. januarja 2023

## v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 28(1) in člena 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje.

(2) Svet je 17. novembra 2003 sprejel Skupno stališče 2003/805/SZVP ([1]), v katerem je pozval Unijo da prepriča čim več držav k podpisu Haaškega kodeksa ravnanja, še posebno tistih, ki imajo na voljo zmogljivosti z balističnimi izstrelki. To skupno stališče je tudi pozvalo k nadaljnjemu razvoju in izvajanju kodeksa, predvsem njegovih ukrepov za krepitev zaupanja in za spodbujanje tesnejšega povezovanja kodeksa s sistemom Združenih narodov, ki temelji na večstranski pogodbi o neširjenju orožja.

(3) V globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz leta 2016 je poudarjeno, da bo Unija okrepila svoj prispevek h kolektivni varnosti.

(4) V strateškem kompasu za varnost in obrambo za leto 2022 je navedeno, da širjenje orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev predstavlja stalno grožnjo ter da je cilj Unije okrepiti konkretne ukrepe Unije v podporo ciljem razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad orožjem.

(5) Svet je že sprejel štiri sklepe v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov: Sklep 2008/974/SZVP ([2]), Sklep 2012/423/SZVP ([3]), Sklep2014/913/SZVP ([4]) in Sklep (SZVP) 2017/2370 ([5]), kakor je bil spremenjen s sklepoma (SZVP) 2020/1066 ([6]) in (SZVP) 2021/2074 ([7]) –

([1]) Skupno stališče Sveta 2003/805/SZVP z dne 17. novembra 2003 o vsesplošni uporabi in krepitvi multilateralnih sporazumov na področju neširjenja orožja za množično uničevanje in njegovih nosilcev (UL L 302, 20.11.2003, str. 34).

([2]) Sklep Sveta 2008/974/SZVP z dne 18. decembra 2008 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 345, 23.12.2008, str. 91).

([3]) Sklep Sveta 2012/423/SZVP z dne 23. julija 2012 v podporo neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje in Skupnega stališča Sveta 2003/805/SZVP (UL L 196, 24.7.2012, str. 74).

([4]) Sklep Sveta 2014/913/SZVP z dne 15. decembra 2014 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 360, 17.12.2014, str. 44).

([5]) Sklep Sveta (SZVP) 2017/2370 z dne 18. decembra 2017 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 337, 19.12.2017, str. 28).

([6]) Sklep Sveta (SZVP) 2020/1066 z dne 20. julija 2020 o spremembi Sklepa (SZVP) 2017/2370 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 234 I, 21.7.2020, str. 1).

([7]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/2074 z dne 25. novembra 2021 o spremembi Sklepa (SZVP) 2017/2370 v podporo Haaškemu kodeksu ravnanja in neširjenju balističnih izstrelkov v okviru izvajanja Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (UL L 421, 26.11.2021, str. 70).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

*Člen 1*

1. Za izvajanje Strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje, globalne strategije za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije ter strateškega kompasa za varnost in obrambo Unija z operativnim ukrepom nadalje podpira vsesplošno uporabo, dosledno izvajanje in okrepitev Haaškega kodeksa ravnanja.

2. Cilji ukrepa iz odstavka 1 so:

(a) spodbujati vsesplošen podpis Haaškega kodeksa ravnanja,

(b) spodbujati države podpisnice Haaškega kodeksa ravnanja k doslednemu izvajanju kodeksa ter

(c) prispevati k boljši vključitvi Haaškega kodeksa ravnanja v prizadevanja za zajezitev širjenja balističnih izstrelkov.

3. Ukrep iz odstavka 1 je podrobno opisan v Prilogi.

*Člen 2*

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik (VP).

2. Za tehnično izvedbo ukrepa iz člena 1 je pristojna Fundacija za strateške raziskave (*Fondation pour la recherche stratégique* (FRS)).

3. FRS nalogo iz odstavka 2 opravlja pod odgovornostjo VP. VP v ta namen s FRS sprejme ustrezne dogovore.

*Člen 3*

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje ukrepa iz člena 1, je 1 042 614,72 EUR.

2. Odhodki, ki se financirajo iz referenčnega zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.

3. Komisija nadzira pravilno upravljanje odhodkov, financiranih iz referenčnega zneska iz odstavka 1. V ta namen s FRS sklene sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev. V njem se določi, da mora FRS zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije v skladu z njegovo višino.

4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. O morebitnih težavah v tem postopku in datumu sklenitve tega sporazuma obvesti Svet.

*Člen 4*

1. VP o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi FRS. Svet na podlagi teh poročil izvede oceno.

2. Komisija priskrbi informacije o finančnih vidikih izvajanja ukrepa iz člena 1.

*Člen 5*

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po sklenitvi sporazuma iz člena 3(3). Vendar pa preneha veljati šest mesecev po datumu njegovega začetka veljavnosti, če sporazum v tem obdobju ni sklenjen.

V Bruslju, 17. januarja 2023

*Za Svet*
*predsednica*
E. SVANTESSON

*PRILOGA*

**PROJEKTNI DOKUMENT**

**UKREP V PODPORO HAAŠKEMU KODEKSU RAVNANJA IN NEŠIRJENJU BALISTIČNIH IZSTRELKOV V OKVIRU IZVAJANJA STRATEGIJE EU PROTI ŠIRJENJU OROŽJA ZA MNOŽIČNO UNIČEVANJE (HCoC V)**

**HR(2022) 287**

1. **OZADJE IN UTEMELJITEV**

Haaški kodeks ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov (v nadaljnjem besedilu: kodeks ali HCoC) je bil sprejet leta 2002, da bi se omejilo širjenje balističnih izstrelkov, ki lahko nosijo orožje za množično uničevanje. Kodeks vsebuje tudi ukrepe za krepitev zaupanja, da se zmanjša tveganje napačnega izračunavanja, ki izhaja iz poizkusnih letov balističnih izstrelkov in nosilnih raket za izstrelitev satelitov za miroljubno uporabo.

Dvajset let po sprejetju je kodeks pomembnejši kot kdaj koli prej, saj se balistične tehnologije še vedno razvijajo v številnih regijah sveta in ker je zaradi napetosti med državami, ki imajo te tehnologije, mehanizem preglednosti in komunikacije bistven za preprečevanje stopnjevanja napetosti. H kodeksu je zaenkrat pristopilo 143 držav članic, a so kljub temu potrebna nadaljnja prizadevanja za njegovo polno vsesplošno uporabo. EU s ključnimi dejavnostmi ozaveščanja prispeva k spodbujanju vsesplošne uporabe kodeksa ter njegovega izvajanja in vključevanja v širši režim neširjenja orožja.

2. **SPLOŠNI CILJ**

Splošni cilj tega ukrepa je s spodbujanjem vsesplošne uporabe, doslednega izvajanja in krepitve kodeksa prispevati k mednarodnemu miru in varnosti, zaupanju in preglednosti ter k izvajanju strategije EU proti širjenju orožja za množično uničevanje. Ta ukrep bo dopolnjeval in podpiral diplomatsko sodelovanje Unije z državami podpisnicami in nepodpisnicami kodeksa.

3. **SPECIFIČNI CILJI**

Specifični cilji ukrepa so:

a. spodbujati podpis kodeksa zaradi njegove vsesplošne uporabe, vključno s spodbujanjem dialoga med državami podpisanicami in nepodpisnicami;

b. spodbujati države podpisnice k doslednemu izvajanju kodeksa;

c. prispevati k boljši vključitvi kodeksa v prizadevanja za zajezitev širjenja balističnih izstrelkov. To vključuje krepitev prepoznavnosti kodeksa in ozaveščanje javnosti o tveganjih in grožnjah, ki jih predstavlja širjenje balističnih izstrelkov, ter preučevanje, zlasti s študijami, dinamike širjenja balističnih izstrelkov, razvoja v vesolju in možnosti za okrepitev kodeksa ter spodbujanje interakcije med kodeksom in drugimi ustreznimi večstranskimi instrumenti.

4. **PRIČAKOVANI REZULTATI**

a. Za dosego rezultatov v zvezi z vsesplošno uporabo kodeksa bodo potrebna različna prizadevanja na področju ozaveščanja. Namen dogodkov za ozaveščanje bo povečati ozaveščenost o širjenju balističnih izstrelkov in pomenu HCoC na področju vesolja, zagotoviti strokovnjakom platformo za neformalno izmenjavo o strateških vprašanjih in tako prispevati h krepitvi zaupanja med državami ter spodbujati cilje Unije glede vsesplošne uporabe kodeksa. Natančneje, Fundacija za strateške raziskave (v nadaljnjem besedilu: *Fondation pour la recherche stratégique – FRS*) bo organizirala:

   i. srečanja z uradniki iz petih izbranih držav nepodpisnic, ki kažejo morebitno zanimanje za pridružitev kodeksu. Cilj ozaveščanja bo medagencijsko sodelovanje na visoki ravni. Za zagotovitev kontinuitete in prilagojenih informacij bo skozi celoten projekt zagotovljeno nadaljnje spremljanje. Ta ciljno usmerjen pristop bo temeljil na povratnih informacijah, ki jih zagotovijo predsedujoči, ESZD, izvršni sekretariat in države članice EU, ter bo v največji možni meri podprl njihova prizadevanja. Sestankov se lahko udeležijo predsedujoči in predstavniki več držav članic EU in držav podpisnic, kakor je ustrezno;

ii. največ pet regionalnih in/ali podregionalnih seminarjev v Latinski Ameriki in na Karibih, na Bližnjem vzhodu, v Afriki in jugovzhodni Aziji. Ti dogodki se izvedejo v tesnem sodelovanju z zadevnimi vladami gostiteljic in po potrebi ustreznimi akademskimi skupnostmi. Potekali bodo prednostno v korist držav nepodpisnic. Poseben poudarek bo namenjen sodelovanju držav podpisnic, ki so *„vodilne v regiji“*, da bi obravnavali prednostne naloge in perspektive z regionalnega vidika. Vključeni bodo regionalni strokovnjaki, predstavniki regionalnih organizacij, strokovnjaki FRS, uradniki EU in držav članic, predsedujoči in izvršni sekretariat;

iii. pripravljena bosta dva videoposnetka, s katerima bo mogoče razširjati namenske informacij o kodeksu. Kot podporno orodje bosta služila za dejavnosti spodbujanja vsesplošne uporabe in se uporabljala na dogodkih za ozaveščanje, posredovana pa bosta tudi izvršnemu sekretariatu, predsedujočemu in državam podpisnicam prostovoljkam za diplomatske demarše o kodeksu;

iv. dva spremljajoča dogodka, posvečena kodeksu, od tega eden ob robu zasedanja Prvega odbora Generalne skupščine ZN leta 2024 v New Yorku in eden ob robu drugega pomembnega večstranskega dogodka. Poleg tega bodo ob robu večstranskih dogodkov, kot je Generalna skupščina ZN, v podporo sodelovanju med predsedujočim, izvršnim sekretariatom in/ali državami članicami EU in ciljnimi državami nepodpisnicami organizirani diplomatski zajtrki ali kosila.

b. Rezultati ukrepa bodo prispevali h krepitvi kodeksa in neširjenju balističnih izstrelkov na splošno. FRS bo izvršnemu sekretariatu zlasti pomagala pri odkrivanju morebitnih težav pri izvajanju kodeksa, zagotavljala strokovne vpoglede ter izmenjavala aktualne analize in raziskave o širjenju balističnih izstrelkov in njihovi tehnologiji.

i. FRS bo podpirala prizadevanja ustreznih akterjev za še učinkovitejše izvajanje orodja kodeksa. Pripravila bo delovni načrt, zlasti v sodelovanju z izvršnim sekretariatom, da bi se dosegle države, ki se soočajo s težavami pri izvajanju kodeksa. Izvršnemu sekretariatu bo pomagala pri posodabljanju in prevajanju „Priročnika za države podpisnice“. Ta dejavnost se bo izvajala v podporo dejavnostim, ki so jih že uvedli izvršni sekretariat, predsedujoči in druge države članice EU, kot je ustrezno, in dokler bo to v pomoč pri spodbujanju izvajanja kodeksa.

ii. FRS bo ob robu rednih letnih srečanj HCoC na Dunaju organizirala tri spremljevalne dogodke, da bi spodbudila sodelovanje in izmenjavo med uradniki, ki se udeležujejo srečanja, delegati na Dunaju iz držav nepodpisnic in strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanji širjenja balističnih izstrelkov.

iii. Organizirana bo neformalna delavnica, na kateri bodo razpravljali o praktičnih načinih za izboljšanje izvajanja kodeksa, da se ustvari prostor za razpravo o sedanjih in prihodnjih izzivih, ki zadevajo kodeks, pri čemer bodo sodelovali vsi državni in nedržavni akterji.

iv. V tesnem sodelovanju z ustreznimi organi bo FRS v skladu s tretjo alinejo podtočke (ii) točke (a) člena 4 kodeksa organizirala obisk mednarodne skupine strokovnjakov na vesoljskem izstrelišču, po možnosti v zadevni azijski državi.

c. Rezultati ukrepa bodo boljše vključevanje kodeksa v prizadevanja za omejitev širjenja izstrelkov. Navezani bodo stiki z regionalnimi strokovnjaki za neširjenje orožja, družbena omrežja bodo bolj izkoriščena za ozaveščanje o kodeksu, vzpostavljene bodo mreže mladih strokovnjakov in poudarjen bo pomen kodeksa na področju vesolja.

i. Da bi dosegli ta cilj, bodo strokovnjaki FRS sodelovali pri ključnih mejnikih mednarodne agende za neširjenje orožja, da se zajezi širjenje orožja za množično uničevanje.

ii. FRS bo povečala prepoznavnost projekta z oblikovanjem posodobljene grafične podobe, posodabljanjem in razdeljevanjem letakov in „paketa dobrodošlice“, predstavitvijo projekta HCoC v družbenih medijih in pripravo biltena o izvedenih dejavnostih. To gradivo bo izvršnemu sekretariatu in predsedujočemu v pomoč pri izvajanju njunih nalog.

iii. FRS bo ustanovila *skupino mladih* za razvoj strokovnega znanja o vprašanjih, povezanih z izstrelki. Ta skupina se bo sestala dvakrat v živo v obdobju izvajanja in večkrat prek spleta. Vsako srečanje bo priložnost za spodbujanje članov skupine, da objavljajo dokumente. V skupino mladih, ki bo odprta za ciljne države podpisnice in nepodpisnice, bo izbranih 15 članov. Skupino bodo sestavljali mladi strokovnjaki in študenti, pri izboru pa se bosta upoštevala geografska uravnoteženost in uravnotežena zastopanost spolov ter raznolikost. Ta dejavnost bo izboljšala poznavanje kodeksa, saj bo zagotovila, da bodo predstavniki mlajše generacije, ki se ukvarjajo z vprašanji razoroževanja in neširjenja orožja po vsem svetu, seznanjeni s posebnostmi širjenja izstrelkov.

iv. FRS bo poleg tega zagotovila strokovno znanje o balističnih izstrelkih, nosilnih raketah in dinamiki širjenja. FRS bo nadalje razvijala podatkovno zbirko o raketah in nosilnih raketah, da bi jo posodabljala in da se poveča število infografik na ustreznih spletnih straneh. FRS bo pripravila in objavila tri raziskovalne dokumente in tri kratke dokumente o tehničnih, pravnih ali političnih vidikih, povezanih s kodeksom, ki bi lahko bili povezani z zadevnimi dogodki za ozaveščanje in tematskimi delavnicami, opisanimi zgoraj.

5. **KONČNI UPRAVIČENCI**

a. Države podpisnice in nepodpisnice kodeksa;

b. vladni uradniki, oblikovalci politik, regulatorji, strokovnjaki, zlasti mlajša generacija strokovnjakov;

c. mednarodne, regionalne in podregionalne organizacije;

d. akademski krogi in civilna družba, zlasti mlajša generacija strokovnjakov;

e. predsedujoči HCoC;

f. izvršni sekretariat HCoC (avstrijsko ministrstvo za zunanje zadeve).

6. **LOKACIJA**

FRS bo v sodelovanju z ustreznimi službami ESZD izbrala morebitne lokacije srečanj, delavnic in drugih prireditev. Merila za izbiro lokacij med drugim vključujejo pripravljenost in zavezanost zadevne države ali medvladne organizacije iz določene regije, da gosti prireditev. Natančne lokacije za obisk držav ali dejavnosti, prilagojene posameznim državam, bodo odvisne od povabil iz zainteresiranih držav ali medvladnih organizacij. Čeprav imajo srečanja in dogodki v živo največjo vrednost, bodo organizirani virtualni sestanki, kjer bo to primerno, da se zagotovi stroškovna učinkovitost.

7. **TRAJANJE**

Predvideni skupni čas trajanja ukrepa je 36 mesecev.